

**РІШЕННЯ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ДФ 58.053.046 ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА
ФІЛОСОФІЇ**

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.053.046 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» на підставі прилюдного захисту дисертації «Методика змішаного навчання професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою майбутніх соціальних працівників»

8 лютого 2024 року.

Малота Анастасія Анатоліївна, 1992 року народження, закінчила у 2014 році Київський національний лінгвістичний університет і отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Переклад (англійська)» та здобула кваліфікацію магістра перекладу, філолога, перекладача англійської та іспанської мов (диплом КВ № 47366811). У 2016 році закінчила Вищу лінгвістичну школу в Ченстохові (Польща) і отримала диплом магістра за спеціальністю «Англійська філологія» (диплом № 5961).

З 2016 по 2018 рік фахівець зі співробітництва з Україною та країнами колишнього Східного блоку та викладач іноземних мов у Вищій лінгвістичній школі в Ченстохові (Польща).

З 2018 р. по 2022 р. – аспірантка кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

З 2020 р. по теперішній час – викладач англійської мови в Академії Бізнесу в Домброві Гурнічій (Польща).

Дисертацію виконано у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.

Науковий керівник:

Задорожна Ірина Павлівна – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Здобувачка має 8 публікацій, 4 із яких – у наукових фахових виданнях, 4 – тези у збірниках матеріалів всеукраїнських та міжнародних наукових конференцій.

1. Малота А. А. Навчання професійно орієнтованого усного іншомовного спілкування у вищій школі: термінологічний апарат дослідження. *Педагогічний альманах*. Херсон, 2019. Вип. 43. С. 161–166.

2. Малота А. А. Лінгвістичні особливості професійно орієнтованого усного спілкування соціальних працівників англійською мовою. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2020, № 3-4 (97-98). С. 227–236. DOI 10.24139/2312-5993/2020.03-04/227-236

3. Malota A. Blended Learning in Developing Professional English Communication Skills of Prospective Social Workers. *Наукові записки ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка*. 2021. Т.1. № 1. С. 59–66.
DOI 10.25128/2415-3605.21.1.7

4. Малота А. Методика змішаного навчання професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою майбутніх соціальних працівників. *Social Work and Education*. Vol. 10. No. 3. P. 403-420.

DOI: 10.25128/2520- 6230.23.3.13

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Сокол Мар'яна Олегівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

2. Микитенко Наталія Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов для природничих факультетів

Львівського національного університету імені Івана Франка. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. У дисертації представлений ґрунтовний аналіз особливостей змішаного навчання та його переваг у контексті формування умінь професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою майбутніх соціальних працівників, проте робота тільки виграла б, якби дисертантка зупинилася також на недоліках та викликах змішаного навчання.

2. З огляду на перспективи працевлаштування майбутніх соціальних працівників на міжнародному ринку праці, доцільно було б здійснити аналіз компонентів міжкультурної компетентності, вагомих для професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою цих фахівців й врахувати відповідні навички і уміння у розробленій дисертанткою методиці.

3. До одиниць відбору навчального матеріалу для змішаного навчання майбутніх соціальних працівників професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою дисертантка відносить електронні та друковані тексти, зазначаючи при цьому, що джерелом відбору текстового матеріалу є переважно Інтернет (с. 88). Вважаємо спірним обмеження джерел відбору навчального матеріалу інтернет-ресурсами.

4. Потребує пояснення включення вправ на ознайомлення з вимовою звуків та імітацію вимови звуків, а також розпізнавання звуків до першої групи вправ на формування фонетичних навичок аудіювання та говоріння системи вправ для змішаного навчання майбутніх соціальних працівників професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою, оскільки починаючи навчатись професійно орієнтованому спілкуванню, як зазначає дисертантка (с. 104), студенти вже мають певний рівень володіння мовою й повинні бути ознайомлені з вимовою звуків та розпізнавати їх.

3. Черниш Валентина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов Київського національного лінгвістичного університету. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. Важливим елементом роботи є критерії добору навчального матеріалу, проте, попри ієрархічно вибудовану покрокову систему добору, на наш погляд, досить проблематично знайти автентичні матеріали, які відповідали усім встановленим критеріям.

2. У підрозділі 2.1., описуючи критерії добору навчального матеріалу, авторка зупиняється на описі самої процедури здійснення добору. Так, на С.105-113 роботи здобувачка представляє покроковий опис процедури на прикладі однієї відеофонограми *Family Engagement. Social Work Home Visit with Ms. Smith*, що представлено на сервісі YouTube. Практичний потенціал роботи значно б підвищився, якби у Додатках до неї було подано аналогічні результати аналізу аудіо- та відеофонограм, що дозволило б викладачам, які будуть користуватися запропонованою методикою, глибше розуміти загальний контекст, а також уможливити урізноманітнювати роботу з окремими елементами рекомендованих аудіо- та відеофонограм.

3. У підрозділі 2.2., визначаючи етапи навчання, авторка виділяє три: підготовчий, рецептивно-репродуктивний та продуктивний етапи. На наш погляд, назви етапів не є однотипними. Так, назва першого етапу вказує на підготовку студентів до навчання, а назви другого та третього – на спрямованість дій на сприйняття та/або видачу інформації.

4. Описуючи у підрозділі систему вправ, авторка роботи вказує, що вона складається із підсистем, до яких входять групи вправ, що підтверджується усім текстом підрозділу. Проте, на С. 150 і у висновках до Розділу 2 на С. 160, дослідниця зазначає, що розроблені комплекси вправ, що складають зміст навчання. Припускаємо, що це є друкарська помилка, але така, що звужує результати дослідження.

5. Спірним питанням залишається твердження дисертантки про зміст навчання, який представлено лише комплексами вправ (С.150, 160). Загальновідомо, що зміст навчання має предметний та процесуальний аспекти, до складу яких входять сфери, теми, підтеми, комунікативні цілі, наміри, мовний і мовленнєвий матеріал, навчальні та комунікативні стратегії, тексти, знання, вміння, навички та

вправи. Всі ці складники змісту навчання в роботі присутні, але чомусь дослідниця не включила їх при описі змісту навчання на С.150 роботи та у Висновках до Розділу 2 на С.160.

4. Синекоп Оксана Степанівна, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови технічного спрямування № 2 ФЛ Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. У підрозділі 1.1 першого розділу цілком логічно обгрунтовано положення особистісно діяльнісного, комунікативного, компетентнісного, професійно орієнтованого та інтегрованого підходів змішаного навчання професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою майбутніх соціальних працівників. Однак, з огляду на багатогранність предмету дослідження, варто було б розглянути й ситуаційний підхід, який фактично представлений в дисертації.

2. Безумовним здобутком дисертантки є глибокий аналіз критеріїв навчального матеріалу (підрозділ 2.1 другого розділу). Цінним є і наведення прикладів відібраних лексичних одиниць, які представлені у вигляді таблиці на двох сторінках (С. 92-93) тексту дисертації. Бажано зазначену таблицю перенести у додатки.

3. У підрозділі 2.3 другого розділу ґрунтовно проаналізовані принципи змішаного навчання майбутніх соціальних працівників професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою, які є суттєвим внеском у розуміння сутності досліджуваної проблеми. Проте дисертантці варто було б додати методичний принцип домінуючої ролі вправ з відповідними стратегіями, який реалізується через створену систему вправ.

5. Дацків Ольга Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. На С. 36 роботи (підрозділ 1.1) зазначено, що навчання професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою майбутніх соціальних працівників повинно базуватись на положеннях особистісно орієнтованого,

комунікативного, компетентнісного, професійно орієнтованого, інтегрованого підходів. Далі дослідниця аналізує одну з форм особисто-орієнтованого підходу — особисто-діяльнісний підхід. Варто було б тут згадати інші форми — особистісно-соціально-діяльнісний підхід, системний особистісно-діяльнісний підхід, індивідуально особистісний підхід.

2. Серед компонентів усного спілкування англійською мовою, виокремлених на Рис. 1.1 (С. 41), доречно було б згадати усвідомленість як компонент відповідної компетентності, адже саме про оволодіння студентами компетентностями, необхідними для професійно орієнтованого усного спілкування англійською мовою йде мова у контексті дослідження (С. 39- 41).

3. З огляду на важливість вмінь аудіювання у спілкуванні, складність формування зазначених умінь і потребу використовувати ці вміння як у підготовленому так і у непідготовленому спілкуванні, доречно було б у підрозділі 2.2 дисертації доповнити підсистему 3 (Вправи на вдосконалення вмінь спілкування із використанням комунікативних стратегій) вправами і завданнями на розвиток вмінь аудіювання, включивши їх у групи 2.4 і 2.5.

Результати відкритого голосування:

«за» – 5,

«проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Малоті Анастасії Анатоліївні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Мар'яна СОКОЛ